

PANDEMİ DÖNEMİNDE ONLINE DİL EĞİTİMİ MÜSDAV AKADEMİ ÖRNEĞİ

ONLINE LANGUAGE COURSES DURING THE PANDEMIC PROCESS MÜSDAV ACADEMY EXAMPLE

Dr. Seyhan ÖZSOY

Lahey Din Hizmetleri Müşavirliği, Doetinchem/Hollanda

ORCID ID: 0000-0002-5078-905X

Cite As: Özsoy, S. (2021). "Pandemi Döneminde Online Dil Eğitimi Müsdav Akademi Örneği", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 7(53): 3286-3299.

ÖZET

Yaşadığımız dünyada yabancı dil bilmeye olan ihtiyaç günden güne artmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle bu alan farklı bir boyut kazanmıştır. Ülkemizde bu ihtiyaca göre eğitim çalışmaları geliştirilmektedir. Bu çalışma Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yurtdışı görevlendirmelerine ihtiyaçlarını karşılamak için online başlatılan dil kursları hakkındadır. Pandemi döneminde yapılan dil kurslarına dair istatistiksel bilgiler ve kursiyerlerin özellikleri, kurslar hakkında değerlendirmelere yer verilmiştir. Bu bağlamda Arapça ve akademik eğitimlere de kısaca değinilmiştir.

Bu kursların hedefine ulaşabilmesi için kursiyer kitlesinin iyi tanınması amaçlanmıştır. Dolayısıyla çevrimiçi dil kurslarına katılanların istatistiksel bilgileri, görüş ve beklentilerini öğrenmek, bu eğitimlerin kalitesini arttıracaktır. Bu anketlerin değerlendirilmesi sonucunda katılımcıların istek, ilgi, görüş, beklenti ve önerileri dikkate alınarak yeni eğitim süreçlerinin planlanmasına katkı sağlaması hedeflenmiştir. Çalışmanın kapsamı Müsdav Akademi online dil kurslarıyla sınırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dil Eğitimi, Uzaktan Eğitim, Pandemi, Müsdav Akademi, Anket.

ABSTRACT

In the world we live in, the need to know a foreign language is increasing day by day. With the development of technology, this field has gained a different dimension. In Turkey, educational studies are being developed according to this need. This study is about language courses launched online to meet the needs of the Presidency of Religious Affairs for overseas assignments. Statistical information about the language courses held during the pandemic period, the characteristics of the trainees, and evaluations about the courses are included. In this context, Arabic and academic education are also briefly mentioned.

In order for these courses to reach their goal, it is aimed to get to know the trainees well. Therefore, learning the statistical information, opinions and expectations of the participants in online language courses will increase the quality of these trainings. As a result of the evaluation of these questionnaires, it is aimed to contribute to the planning of new training processes by taking into account the wishes, interests, opinions, expectations and suggestions of the participants. The scope of the study is limited to Müsdav Akademi online language courses.

Key Words: Language Education, Distance Education, Pandemic, Müsdav Academy, Survey.

1. GİRİŞ

Dünyanın globalleşmesi ve pandemi süreci dünyada büyük değişikliklere yol açtı. Bu dönemde sadece ülke içinde değil dünya ile iletişim ihtiyacı her zamankinden daha fazla hissedilmeye başlanmıştır. Dünyadaki sosyal, ekonomik ve kültürel faaliyetleri tanımak ve katkı sağlamak için dil bilmeye büyük bir ihtiyaç hasıl olmuştur. Nitelikli insan olmak için dil bilmenin önemi açıktır. Ülkemizde bu ihtiyacın hissedilmesine, öğrenmeye, teorinin yanında pratik olarak konuşma ve anlamaya ihtiyaç vardır. Okullarımızda ilk sınıflardan itibaren başlayan dil eğitimine rağmen istenilen seviyede dil öğrenilemediği malumdur. Arapça ise daha çok dini metinlerin anlaşılmasına yönelik olup belli bir seviyeden sonra özel gayretlerle ilerlemektedir. Ülkemizde son yıllarda açılan İlahiyat fakülteleri, İslami İlimler Fakülteleri ve İhtisas Eğitim Merkezlerinin artması sayesinde gözle görülen bir ilerleme müşahade edilmektedir.

Dil eğitiminin önemi, günden güne globalleşen, internet yoluyla mesafelerin kısaldığı dünyada gittikçe artmaktadır. Bütün dünyayı etkisi altına alan pandemi döneminde eğitimin devam edebilmesi için yüz yüze eğitim yerine online uzaktan eğitim tercih edilmiştir. Dil eğitimi de bu çalışmalardan payını almıştır. Uzaktan eğitimin dünyada 1700lü yıllara dayandığı ülkemizde uzaktan eğitim ise 1956 yılında mektupla yapıldığı belirtilmektedir. 1960 yılında MEB tarafından mektupla öğretim denemesi yapılmış, daha sonra yükseköğrenime gidemeyen öğrenciler için YAY-KUR kurulmuş; 1982 yılından itibaren ise Anadolu Üniversitesince yürütülmüştür. Ardından diğer üniversiteler de uzaktan eğitim faaliyetlerine başlamışlardır.¹ Günümüzde ise pandemi tedbirleri kapsamında eğitim ve öğretim faaliyetlerinde aksaklık yaşanmaması için hızlı bir şekilde online eğitime geçilmiştir.

1 Münir Şahin, Dünyada Ve Türkiye'de Yükseköğretimde Uzaktan Eğitimin Tarihi Ve Gelişim Süreci, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2021, c. 5, s. 7, 91-113.

Uzaktan eğitim sayesinde ömür boyu öğrenme imkânı sağlanmakta, ihtiyaç hissedilen alanlarda isteğe bağlı eğitim imkanı oluşmaktadır. Teknolojik imkanların iyi kullanılabilmesiyle bireye eş zamanlı veya eş zamansız olarak öğrenme imkanı olmaktadır. Teknoloji sayesinde mekan birliğine gerek kalmadan, kayıtlar sayesinde zaman birlikteliğine de gerek kalmadan farklı bir zemin ve sistem oluşmuştur. Eşzamanlı eğitim, öğretici ve öğrencinin aynı ortamda olma zorunluluğunu ortadan kaldırmakta, yüzyüze eğitimin imkanlarının yanısıra daha fazla imkanlar da sağlayabilmektedir. Olumsuz yönlerine rağmen uzaktan eğitim bundan sonraki dönemde eğitim sisteminde önemli bir yer bulacaktır.

Pandemi sürecinde eğitimlerin tamamına yakını uzaktan gerçekleştirilmiştir. Dil eğitimi alanında yeni metodlar geliştirilerek uzaktan eğitimle bu kurslar devam ettirilmiştir. Biz çalışmanın kapsamını Müsdav Akademi online dil kurslarını inceledik. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın etkin rolü sebebiyle bu kurumdaki dil eğitimlerindeki istatistiki bilgilere de değindik. Müsdav Akademi ile yaptığımız raporla öğrendiğimiz istatistiksel bilgilerden hareketle kurslara katılanların doldurması için google forms programıyla bir anket formu hazırladık. 28 Mayıs 2021 tarihinde Müsdav Akademi kursiyerlerinin doldurmaları için link paylaşılan ankete 7 Haziran 2021 tarihine kadar 529 kişi katılım sağladı. Bu anketlerin değerlendirilmesi sonucunda katılımcıların istek, ilgi, görüş, beklenti ve önerileri dikkate alınarak yeni eğitim süreçlerinin planlanmasına katkı sağlamayı hedefledik.

Müsdav'ın organize ettiği dil kurslarına uzaktan katılanlarla yapılan anket çalışmasında katılımcıların çeşitli sebeplerle yüksek oranda uzaktan eğitimi tercih ettikleri anlaşılmaktadır. Ankete katılanlara yaş aralığı, mezuniyeti, ne için katıldığı, derslerin işlenmesindeki teknik aksaklıklar, öğretici ve materyal memnuniyeti gibi sorular sorulmuş, uzaktan eğitim yürütülmesi hakkındaki tutumlarını incelemiştir. Bununla birlikte bu faaliyetlerin geliştirilmesi ve daha kaliteli olmasına yönelik bazı öneriler elde edilmiştir. Bu ankete katılanların kurslara genel itibarıyla gönüllü başvurduğu, memnun kaldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Katılımcıların beklentileri ve algıları arasında büyük farklar olmadığı, bununla birlikte az da olsa bazı şikayetlerin olduğu görülmüştür. Bu memnuniyetin kaynağı araştırıldığında gönüllü katılım olması, katılanların yaşları, özverili bir çalışma yürütülmesi gibi etkenler olduğu anlaşılmaktadır. Ankete katılanların düşüncelerini daha ayrıntılı ifade edebilmeleri için yazabilecekleri diğer seçeneği de eklenmiştir. İleride ayrıntılı olarak ele alınacaktır.

2. PANDEMİ SÜRECİNDE DİL KURSLARI

2.1. Müsdav Akademi Hakkında Genel Bilgiler

Bu çalışmada alan araştırması yaparken Diyanet İşleri Başkanlığı'yla işbirliği içinde çalışan Müsdav Akademi yetkilileriyle bir raporla gerçekleştirdik. Bu kurumu tanımak için Müsdav şöyle tarif edilmiştir:

“Uluslararası Müslüman Topluluklarla Dayanışma Vakfı” (MÜSDAV), “Tokyo Camii Vakfı” adıyla ile kurulmuş ve Japonya Tokyo’da bir camii inşa ederek 1997 yılında ibadete açmıştır.

Temel gayesi olan Tokyo Camii'nin tamamlanmasında sonra faaliyet alanlarını genişletmiş, Tokyo Cami Vakfı ismini, Dini ve Sosyal Hizmet Vakfı olarak değiştirmiştir. Bosna Hersek Cumhuriyeti’nde Maglaj Vali Recep Yazıcıoğlu Camii ve Sarajevo Üniversitesi Camii gibi prestij eserleri hizmete sunan Dini ve Sosyal Hizmet Vakfı, yurtiçi ve yurtdışında birçok camii ve sosyal tesisin restorasyon ve onarım çalışmalarında da bulunmuştur.

Dini ve Sosyal Hizmet Vakfı, faaliyet alanlarını daha da genişleterek, İslâm dininin insanlığa huzur ve barış getirmeyi amaçlayan evrensel ilke ve değerlerinin tanıtılmasına katkı sağlamak, çoğunluğunu Müslümanların oluşturmadığı bölgeler öncelikli olmak üzere, din eğitimi ve din hizmetleri ile dinî içerikli sosyal ve kültürel faaliyetler yürütmek ve Müslüman toplulukların statüleri, dinî ihtiyaçları ve beklentileri ile ilgili bilimsel çalışmalar yapmak amacıyla 2017 yılında “Uluslararası Müslüman Topluluklarla Dayanışma Vakfı” (MÜSDAV) olarak ismini yeniden değiştirmiştir.

Dil kurslarının başlatma amaçlarını da şöyle açıklamışlardır:

MÜSDAV bünyesinde oluşan “Müsdav Akademi” kapsamında, Diyanet İşleri Başkanlığı çalışanlarının yurt dışı belge sınavlarında başarılı olabilmeleri ve yabancı dil yeterliklerinin artırılması amacıyla yabancı dil eğitimi seferberliği başlatıldı.²

Yukarıdan da anlaşıldığı üzere Müsdav Vakfı, ilk başta Japonya Tokyo’da caminin yapılması için kurulmuş, daha sonra genişleyerek Müslüman bölgelerin dini beklentilerini karşılamak için genişlemiş, Müsdav

² <https://vakifglobal.com/Egitim/SSS>

Akademi olarak yurt dışında görevlendirilecek personelin dil yeterliklerini arttırmak amacıyla dil eğitimleri başlatmıştır.

2.2. Müsdav Akademi'nin İlişkili Olduğu Kurumlar

Müsdavdan aldığımız bilgilere göre Müsdav Akademi, birçok kuruluşla birlikte çalışmaktadır. Dil öğretimi alanında Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi başta olmak üzere Tömer, Fransız Kültür Merkezi, Zümrüdü Anka Dil Kursu, Çağrı Yabancı Dil Okulları, Dialogue Dil Okulları, Deutschmitspring Verlag, İstanbul Lisan Merkezi, Akdemİstanbul Dil Eğitim Kurumları, gibi dil kurslarıyla birlikte çalışmaktadır. Müsdav Akademi'nin ortak projeler yürüttüğü önemli kurumlardan biri de Diyanet İşleri Başkanlığı'dır.³ Çünkü Diyanet daha önceki dönemde yurt dışına göndereceği görevlileri kendi kurumlarında dil eğitimi vermektedir. Müsdav bu eğitimlerini Diyanet İşleri Başkanlığı'nın çalışmalarına katkı sağlamak için başlatmıştır. Bu bağlamda DİB'in dil eğitimi veren kurslarına kısaca değinmek istiyoruz.

2.3. Diyanet İşleri Başkanlığının Arapça Öğretiminin Yapıldığı İhtisas Eğitim Merkezleri

Müsdav'ın önemli bir işbirliği gerçekleştirdiği, önceki dönemde yurtdışına göndereceği görevlilere dil kursları düzenleyen Diyanet İşleri Başkanlığı'nın dil öğretimindeki yerine kısaca yer vereceğiz. Diyanet İşleri Başkanlığı İhtisas eğitim merkezleri, Arapçanın ileri seviyede öğretildiği önemli merkezlerden birisidir. Dini eğitim veren bir fakülte mezunu diyanet görevlileri sınavlara girerek 3 yıl süren bu eğitimi almaya hak kazanmaktadır. İlk defa 1976 yılında İstanbul Haseki Eğitim Merkezi ile başlayan bu merkezler zamanla yeni merkezler de eklenerek Diyanet İşleri Başkanlığı görevlilerinin nitelikleri artırılmıştır. Bu merkezlerde Arapça ve temel İslami ilimler alanında ileri seviyede eğitim verilmektedir. 2021 yılı itibariyle Türkiye'de dil eğitimi alanına önemli katkılar sağlayan bu kurumlar hakkında bazı istatistiksel bilgiler şöyledir:

Tablo 1: Dini Yüksek İhtisas Merkezleri Sayısal Bilgileri

S.N.	DİNİ YÜKSEK İHTİSAS MERKEZİNİN ADI	AÇILIŞ TARİHİ	DERSLİK SAYISI	KURSIYER KAPASİTESİ
1	Haseki Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü / İstanbul	20.01.1976	10	150
2	Selçuk Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü / Konya	26.10.1989	10	200
3	Ömer Nasuhi Bilmen Dini Yüksek İhtisas Müdürlüğü / Erzurum	12.11.1996	12	225
4	Kayseri Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü	30.10.2013	10	150
5	Trabzon Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü	13.07.1994	8	155
6	Müftü Yusuf Karali Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü / Rize	19.06.2009	13	200
7	İzmir Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü	10.07.2014	5	80
8	Diyarbakır Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü	10.07.2014	24	360
9	Kocaeli Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü	10.06.2015	9	72
10	Ankara Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğü	5.04.2017	35	560
11	Müftü Ahmet Hulisi Efendi Eğitim Merkezi / Denizli	4.03.2021	26	450
12	Gaziantep Dini Yüksek İhtisas Merkezi	4.03.2021	11	203

2021 yılı itibariyle 12 merkezde ihtisas eğitimi devam etmektedir. Her eğitim merkezinin kapasitesi farklı olduğu için kursiyer sayısı da farklıdır. En çok kursiyer kapasitesine sahip olan eğitim merkezi Ankara'da bulunmaktadır. Eğitim merkezlerinde Arapça'nın öğretimine yönelik ders saatleri şöyledir:

Tablo 2: İhtisas Eğitim Merkezleri Hazırlık Dönemi Ders Programı

İHTİSAS EĞİTİM MERKEZLERİ HAZIRLIK DÖNEMİ DERS PROGRAMI				
ALANLAR		1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM
1.	DİLBİLGİSİ	Sarf	-	-
		66	-	-
		Nahiv-I 88	Nahiv-II 88	
2.	OKUMA-ANLAMA	Metin Çözümlemesi-I	Metin Çözümlemesi-II	Metin Çözümlemesi-III
		66	66	66
			Belagat	Belagat
		22	66	
3.	YAZMA	Yazılı Anlatım-I	Yazılı Anlatım-II	Yazılı Anlatım-III
		66	44	55
4.	DİNLEME-KONUŞMA	Sözlü Anlatım-I	Sözlü Anlatım-II	Sözlü Anlatım-III
		44	44	55

³ Müsdav ile yapılan 10.04.2021 tarihli rapor.

5.	ÇEVİRİ	-	Arapçadan Türkçeye 66	Türkçeden Arapçaya
				88
		TOPLAM 330 saat	TOPLAM 330 saat	TOPLAM 330 saat

Görüldüğü üzere ihtisas eğitim merkezlerinde Arap dilinin öğretimine yönelik sarf, nahiv, okuma-anlama, yazma, dinleme-konuşma ve çeviri dersleri hazırlık yılında 3 aylık dönemde 330 saat olmak üzere bu 990 ders saat dil eğitimi verilmektedir. Diğer iki yılda da Arapça dini metinler okunmaktadır. Dolayısıyla her yıl Arapça eğitim devam etmektedir.

2.4. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Yurt Dışı Görevlilerine Yönelik Dil Kursları İhtiyacı

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından, 1979 yılında Avrupa'da yaşayan vatandaşlarımız için din görevlisi ihtiyacını karşılamak için görevlendirilmeler başlamıştır. Olumlu sonuç alınan bu program 1980'li yıllardan itibaren bu görevlendirmeler devam etmiştir. Günümüzde yaklaşık 2 bini Diyanet organizesinde olmak üzere 2800 civarında din görevlisi yurt dışında görev yapmaktadır.

Almanya'da 3.5 milyon, Fransa'da 5 milyon, Hollanda'da 1 milyon, İngiltere'de 1.5 milyon, İspanya'da 1 milyon, İtalya ve Belçika'da 500 bin, Yunanistan'da 400 bin, Avusturya ve İsveç'te 300 bin Danimarka'da 180 bin olmak üzere yaklaşık 20 milyon Müslüman'ın yaşadığı tahmin edilmektedir. Bu durum AB nüfusunun yaklaşık % 5'ine tekabül etmektedir. 2005 yılında sadece Almanya'da DİTİB'in organizesinde 670 civarında görevli bulunmaktadır.⁴ Günümüzde sadece Almanya'da DİTİB'e bağlı 900 civarında cami bulunmaktadır.

Müslümanların azınlığı oluşturduğu Avrupa ülkelerinde öncelikle Türklere yönelik görevlendirmelerde inanç ve kültür zenginliğimizin korunması ve devamı amaçlanmıştır. Bunun için de yeni yetişen nesille daha iyi iletişim sağlamak, ülkemizi temsil edebilmek için dil öğrenmeye ihtiyaç artmıştır.

2.5. Diyanet Yurt Dışı Din Görevlendirme Sınavları Başvurularında Değişiklik

Yurt dışı din görevlisi istihdamında sınavlarına başvuru için E-78952281-774.02-797190, 10.11.2020 tarihli sayılı resmi yazıyla yurt dışı görevlendirmelerinde belirli bir dil yeterliği şart koşulmuştur. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ilgili yazısına önemine binaen burada yer veriyoruz:

Başkanlığımız yurt dışı teşkilatında mevcut din hizmetleri müşavirlik ve ataşelikleri vasıtasıyla yurt dışında yaşayan vatandaş, soydaş ve dindarlarımıza din hizmetlerini ulaştırmakta ve rehberlik etmekte olup, söz konusu hizmetler mahallinde mevcut dini idareler ile aynı amaca matuf olarak kurulmuş birlik, vakıf ve derneklerle yakın işbirliği içerisinde yürütülmektedir.

Bilindiği üzere yurt dışında işbirliği içerisinde faaliyet yürütülen mezkûr mahalli kuruluşların talepleri doğrultusunda, ihtiyaç duyulan din hizmetini ve gerektirdiği rehberlik faaliyetlerini ifa etmek üzere Başkanlığımız personeli arasından belirli kriterler çerçevesinde yapılan seçimle yurt dışında din görevlileri görevlendirilmektedir.

Söz konusu din hizmetleri ve rehberlik faaliyetlerini ifa konusunda Başkanlığımız personeli arasından yapılan görevlendirmelerde mahallinde duyulan memnuniyet daima dile getirilmiş, buna bağlı olarak gerçekleştirildikleri hizmetler ile birlikte personelimizin mesleki yetkinlikleri muhatapları tarafından daima övgüye mazhar olmuştur. Bununla birlikte, gençliğe yönelik din eğitimi ve din hizmeti sunumunda hızla değişen dünya şartları muvacehesinde yeni stratejiler belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Mevcut durumda mesleki yetkinliği haiz, görevlendirildiği ülkelerin sosyo-kültürel yapısını tanıyan, buna uygun hizmet üreten din görevlisinin, görev yaptığı ülkenin dilini de gerekli düzeyde konuşup gerek hizmet sunduğu cami cemaati ve dernek üyeleriyle, gerekse iç içe yaşadığı yerleşik komşularıyla iletişim kuracak düzeyde dil bilmesi önem arz etmektedir.

Başkanlığımızın Avrupa'dan Amerika'ya, Balkanlar'dan Asya Pasifik'e, Latin Amerika'dan Afrika'ya kadar yaygın bir coğrafyadan gelen taleplere karşılık verme çabası dikkate alındığında, bu coğrafyalarda istihdam için dil bilen nitelikli insan kaynağına duyulan ihtiyacın önemi izahatın varesindedir. Bu çerçevede yurt dışı din hizmetleri istihdamında ihtiyaç duyulan YDS veya uluslararası eşdeğerliği olan İngilizce ve Almanca başta olmak üzere Rusça, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Hollandaca, Çince, Japonca, Arnavutça, Boşnakça gibi dil belgelerine sahip personel kaynağı oluşturulması ve bunun için personelin teşvik edilmesi özel bir önem taşımaktadır.

Bununla beraber yurt dışı din görevlisi görevlendirmelerinde (Kısa Süreli / Uzun Süreli) ilgili ülkelerin "vize verme" şartları arasında belli seviyelerde dil bilgisi sertifikasını şart koşuyor olmaları da yurt dışında din hizmeti vermeye aday personelimizin kendilerini bu yönde yetiştirmelerini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle önümüzdeki yılın ilk yarısında yapılması planlanan 'Uzun Süreli Yurt Dışı Din Görevlisi Sınavı (BAOKK)', 'Kısa Süreli Din Görevlisi Sınavı' ve buna bağlı olarak yurt dışı görevlendirmelerinde 'Yabancı Dil Belgesi'ne sahip olmak başvuru ve görevlendirme şartları arasında yer alacaktır.

Gerek yurtiçi gerekse yurtdışı din hizmetlerinde personelimizin nitelik ve özgüvenine katkı sağlayacak olan yabancı dil öğrenimi konusunda; İl ve İlçe Müftülüklerimizin, Dini Yüksek İhtisas Eğitim Merkezi Müdürlükleri ile Eğitim Merkezi Müdürlüklerimizin mahallinde mevcut uzman öğretmenler ve Yabancı Dil Eğitim Merkezleri ile işbirliği tesis ederek personelimizi teşvik edici çalışmalar yapmalarının faydalı olacağı düşünülmektedir. Mahallinde kurs imkanı oluşturulmaması durumunda veya kursa gitme imkanı olmayan personelimize "Online Yabancı Dil Kursları" konusunda Genel Müdürlüğümüzce rehberlik edilecektir.

Bu itibarla ihtiyaç bulunan yabancı dilin türü, düzeyi ve süresi ile alakalı olarak yazımız ekinde belirtilen hususları dikkate alarak ilgili personelimizin teşvik edilmesi, mahallinde kurs imkanı bulunmadığı takdirde "Online Yabancı Dil Kursları" kapsamında rehberlik için personelimizin Genel Müdürlüğümüzle irtibatının sağlanması hususlarında bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Ali ERBAŞ

Diyanet İşleri Başkanı

⁴ Ömer YILMAZ, Diyanet İlmî Dergi, 2006, Ocak, 61.

Bu resmi yazıda Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yurtdışı hizmetlerini daha verimli bir şekilde yürütebilmek için gidilen ülkelerin dil ve kültürünü bilmeye olan ihtiyaca değinilmekte, daha önceden yurtdışı sınavlarını kazandıktan sonra Başkanlıkça sağlanan dil yeterliliğinin 10.11.2020 tarihinden itibaren yurtdışı sınavlarına başvuru şartları arasında olacağı anlaşılmaktadır. Yurt dışı görevine talip olan bu yeterliği çeşitli kurslardan faydalanarak kendi imkanlarıyla sağlaması gerekmektedir. Başkanlığın talep olduğu takdirde dil eğitimi veren kurslara rehberlik edilebileceği belirtilmektedir. Müsdav ile yapılan yazışmalar sonucunda Müsdav Akademi dil kursları da bu ihtiyaca cevap vermek için başlamıştır.

3. MÜSDAV AKADEMİ DİL KURSLARI

Müsdav Akademi dil kursları 2020 yılının son aylarında başlatılan çalışmalar sonucu 12. ayda ilk dönemine başlamıştır. Yurt dışı görevlendirmelerine yönelik olan bu kurslar, ihtiyaca göre gelişmiştir. Dönemlere göre başvuru sayıları değişiklik göstermiştir. Yetkililerden aldığımız bilgilere göre bu kursa farklı ülkelerde yaşayanlar tarafından katılım sağlanmıştır. Aşağıda Müsdav Akademisinin birlikte çalıştığı kurslar, öğretilen diller, kursiyerlerin yaşadığı ülkeler ve kur seviyeleri hakkında istatistiksel bilgilere yer verilmiştir.

3.1. İstatistiksel Bilgiler

3.1.1. Müsdav Birinci Dönem Dil Kursları

Tablo 3: Müsdav Birinci Dönem Dil Kursları İstatistik Bilgileri

Kursun Adı	Dil	Kursiyer Sayısı	Kur Seviye Sayıları				Cinsiyet		Kursiyerlerin Yaşadığı Ülke								
			A1	A2	B1	B2	Kadın	Erkek	Türkiye	İsviçre	Almanya	Danimarka	Finlandya	Fransa	Hollanda	ABD	
Hacettepe	Almanca	224	143	63	18		19	205	224								
Hacettepe	İngilizce	139	57	41	26	15	58	81	132						1	3	3
TÖMER	Almanca	173	56	55	41	21	28	145	36	10	126				1		
TÖMER	İngilizce	288	287	1			87	201	282		2	1	1			1	1
D.Verlang	Almanca	130	130				11	119	130								
Anka Dil Kursu	Almanca	69	69				6	63	69								
Çağrı Dil Kursu	Almanca	87	87				5	82	87								
Çağrı Dil Kursu	İspanyolca	9	9				1	8	9								
Çağrı Dil Kursu	Rusça	8	8					8	8								
Fransız Kültür	Fransızca	36	31	2	3		5	31	35		1						
Toplam		1163	1163				1163		1012	10	129	1	1	2	4	4	
							220	943									

İlk dönem 14-18 Aralık 2020 tarihlerinde Almanca, İngilizce, İspanyolca, Rusça, Fransızca dilleri olarak altı dilde online olarak 1163 kursiyerle başlamıştır. Tabloda görüldüğü üzere bu kursların daha çok Diyanet yurtdışı görevlilerine yöneliktir. Çünkü bu kurslar büyük oranda Almanca dilinde açılmıştır. Ayrıca yurtdışına gönderilenlerin büyük çoğunluğu erkektir. Bu dönemde önemli sayıda de İngilizce kursuna katılım gerçekleşmiştir. Katılanların çoğu Türkiye'den olmakla birlikte Almanya'dan katılanların oranı ikinci sıradadır.

3.1.2. Müsdav İkinci Dönem Dil Kursları

Müsdav Akademi, dil kurslarını bu alanda öne çıkan çeşitli kuruluşlarla birlikte yürütmektedir. Bu kurumlar Hacettepe Üniversitesi, TÖMER, Çağrı Dil, D. Verlac, Dialogue ve Fransız Kültür Merkezi dil kurslarıdır. Sonraki dönemlerde başka kurslar da eklenmiştir.

Tablo 4: Müsdav İkinci Dönem Dil Kursları Kur ve Kadın Erkek Sayıları

KURSUN ADI	Dil	TOPLAM	Kur Seviye Sayıları				Cinsiyet	
			A1	A2	B1	B2	Kadın	Erkek
HACETTEPE	İNGİLİZCE	288	142	89	43	13	129	159
TÖMER	İNGİLİZCE	89	70	19			40	49
TÖMER	ALMANCA	85	30	24	17	14	19	66
TÖMER	ARAPÇA	59	3	3	21	32	40	19
ÇAĞRI DİL	ARAPÇA	146	1	90	52		79	67
ÇAĞRI DİL	HOLLANDACA	36	34	2			6	30
ÇAĞRI DİL	İSPANYOLCA	7	7				3	4
ÇAĞRI DİL	İNGİLİZCE	2	2					2
ÇAĞRI DİL	İTALYANCA	4	4				2	2
ÇAĞRI DİL	RUSÇA	6	6				2	4
D.VERLAC	ALMANCA	110	45	21	16	28	30	80

DIALOGUE	ALMANCA	139	139				23	116
FRANSIZ KÜLTÜR	FRANSIZCA	51	21	3	8	19	6	45
	TOPLAM	1022	504	251	157	106	375	647

Bu kurslara katılanların çoğunluğu Türkiye'den olmak üzere Almanya başta olmak üzere çeşitli ülkelerden katılım sağlanmıştır.

Tablo 5: Müsdav İkinci Dönem Dil Kursları Kursiyerlerinin Yaşadığı Ülkeler

KURSUN ADI	TÜRKİYE	ALMANYA	AMERİKA	AVUSTRALYA	DANİMARKA	HOLLANDA	İSVEÇ	KARADAĞ	NORVEÇ	ROMANYA	UKRAYNA	FRANSA	BELÇİKA	RUSYA	SOMALİ
HACETTEPE	264	7	3	3	3	2	1	1	2	1					1
TÖMER	205	25	1			1					1				
ÇAĞRI DİL	174	2				21						2	1	1	
D.VERLAC	12	93	1	1			3								
DIALOGUE	135	4													
FRANSIZ KÜLTÜR	44	2					2					25	1		
Toplam	834	133	5	4	3	24	6	1	2	1	1	27	2	1	1

İkinci dönem 11-15 Ocak 2021 tarihlerinde 1022 kursiyerle başlamış olup Arapça ve Flemenkçe dil kursları da eklenmiştir. Böylece kurs çeşitliliği artmıştır. Arapça kurslarına katılanların çoğunu kadınlar oluşturmaktadır. Diğer diller ise erkekler üçte iki çoğunluğu oluşturmaktadır. Yurtdışı din görevi için ilk dönem kursa başvuranların da eğitime devam ettiği anlaşılmaktadır.

3.1.3. Müsdav Üçüncü Dönem Dil Kursları

Üçüncü dönemde eğitiminde Akdem, Base ve İstanbul Lisan Merkezi de birlikte çalışılan kurslar arasında girmiştir. Bu dönemde açılan kurslar hakkındaki bazı bilgiler ve kadın erkek oranları şöyledir:

Tablo 6: Müsdav Üçüncü Dönem Dil Kursları Kur Seviye Sayıları ve Kadın Erkek Dağılımı

KURSUN ADI	DİL	TOPLAM	KUR SEVİYE SAYILARI							CİNSİYET	
			A1	A2	B1	B2	C1	YDS	KADIN	ERKEK	
AKDEM	ARAPÇA	77	64	13						44	33
BASE	ALMANCA	47	47							23	24
BASE	İNGİLİZCE	43	43							15	28
ÇAĞRI DİL	ALMANCA	41		41						6	35
ÇAĞRI DİL	ARAPÇA	48			30			18		28	20
ÇAĞRI DİL	HOLLANDACA	2		2						1	1
ÇAĞRI DİL	İSPANYOLCA	2		2						2	
ÇAĞRI DİL	RUSÇA	1	1								1
DIALOGUE	ALMANCA	97	81		16					8	89
DIALOGUE	İNGİLİZCE	59	46	10	3					27	32
FRANSIZ KÜLTÜR	FRANSIZCA	39	31	8						8	31
İST. LİS.	ALMANCA	88	19	43		20	6			20	68
İST. LİS.	HOLLANDACA	5	5							2	3
İST. LİS.	İNGİLİZCE	4				2	1	1		2	2
İST. LİS.	İSPANYOLCA	1	1							1	
İST. LİS.	İTALYANCA	2	2								2
İST. LİS.	RUSÇA	5	5							2	3
TÖMER	ALMANCA	26		26						3	23
TÖMER	ARAPÇA	1	1								1
TÖMER	İNGİLİZCE	125	17	73	11	3		21		72	53
	TOPLAM	713	363	218	60	25	7	40		264	449

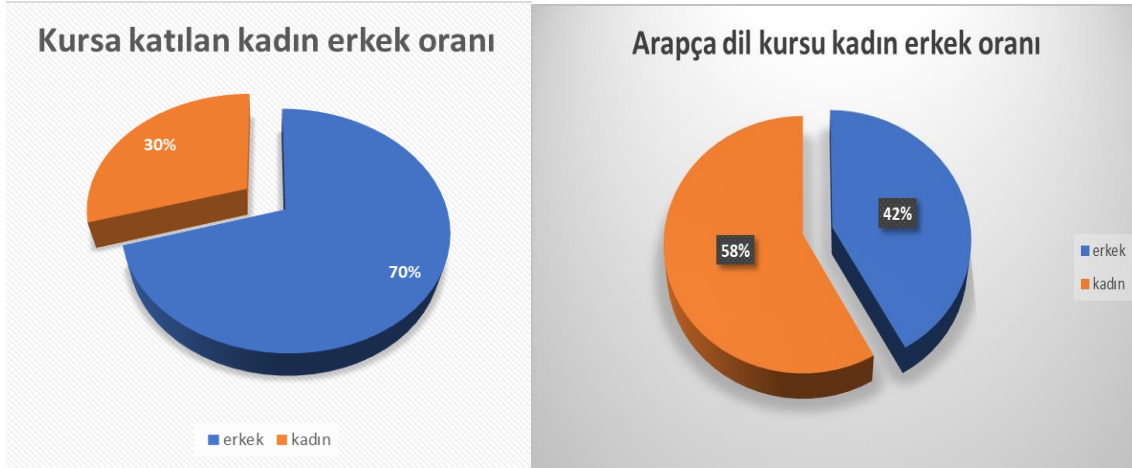
Tablo 7: Müsdav Üçüncü Dönem Dil Kursları Kursiyerlerinin Yaşadığı Ülkeler

KURSUN ADI	TÜRKİYE	ALMANYA	AMERİKA	AVUSTRALYA	HOLLANDA	İSVEÇ	FİNLANDYA	NORVEÇ	FRANSA	BELÇİKA	SOMALİ	KANADA
TÖMER	134	12			2	2		1				1
ÇAĞRI DİL	90	2			2							
İST. LİS.	80	21		2	1	1						

DIALOGUE	142	7				5			1			1
FRANSIZ KÜLTÜR	33	1							4	1		
AKDEM	72	2				1	1		1			
BASE	83	5	1			1						
Toplam	634	50	1	2	5	10	1	1	6	1		2

Üçüncü dönem 08-12 Mart 2021 tarihlerinde 713 kursiyer ile başlamıştır. Bu dönemde Arapça ve İngilizce dillerinde YDS kursları da açılmıştır. Başta Almanya olmak üzere farklı ülkelerden katılım sağlanmıştır.

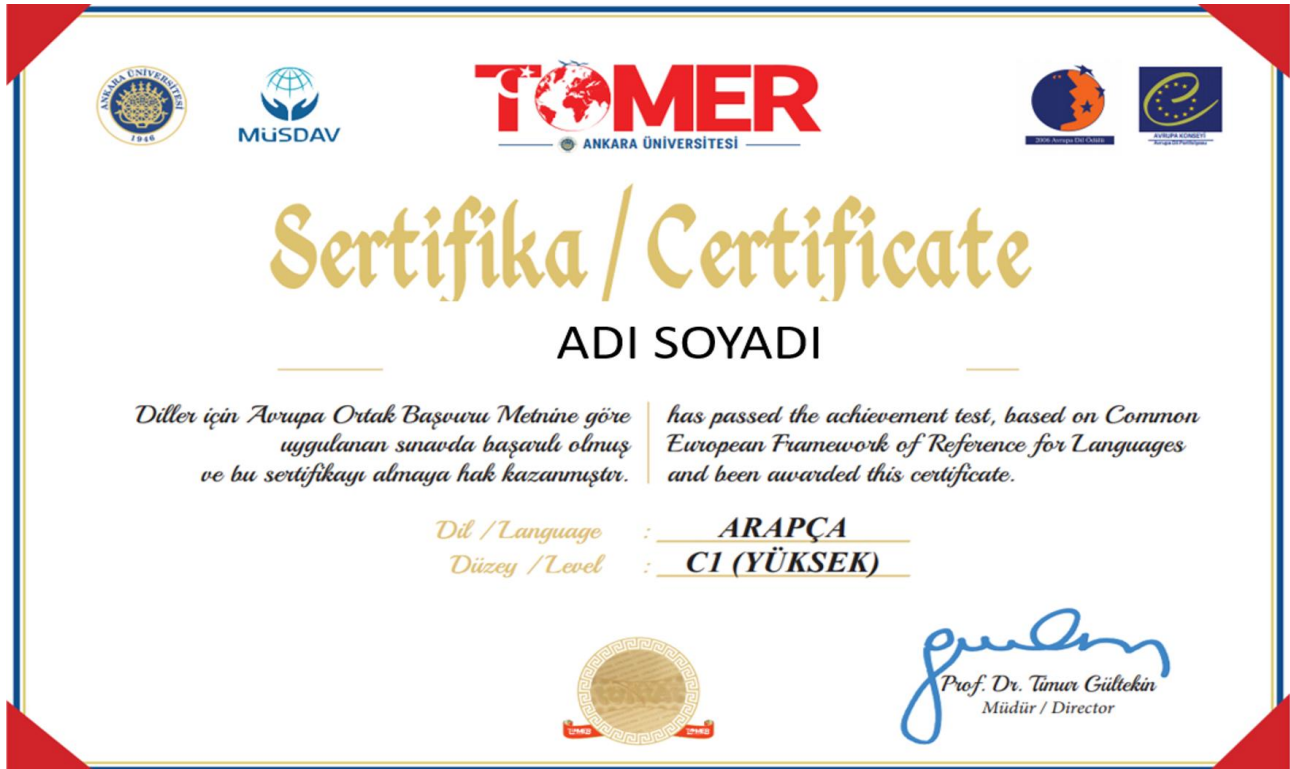
3.2. Kurslara Katılan Kadın Erkek Oranı

Şekil 1: Müsdav İkinci Dönem Dil Kursları Kursiyerlerinin Kadın Erkek Oranı

Kurslara katılanların sadece üçte biri bayan olduğu halde Arapça kursuna katılanların yarıdan fazlasını bayanlar oluşturmaktadır. Müsdav Akademi kurslarının yurt dışı görevlileri hedeflendiğini düşünürsek, yurt dışı görevli ihtiyacının çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır. Arapça dil kursu yurt dışı görevine yönelik olmadığı için kadınların bu kurslara ilgisinin yüksek olduğunu görmekteyiz.

3.3. Sertifika Örneği

Şekil 2: TÖMER Kursunun C1 Sertifikası

Temel ve orta düzey kurların sonunda sertifika, yüksek düzey kurların sonunda diploma verilmekte, ara kurlarda başarılı olan kursiyerlere başarı belgesi, başarısız olan kursiyerlere ise isteğe bağlı katılım belgesi verilmektedir.

3.4. Avrupa Dil Portfolyosu

Sertifikada bulunan Avrupa Dil Portfolyosu, resmi olmayan kültürler arası deneyimlerin ve yaşamınız boyunca okulda, mesleki eğitimde işyerinde edindiğiniz dil deneyimlerinin kayıt ve rapor edildiği bir araçtır. Bu dosya kariyerinizde kullanılmak üzere dil öğrenme nitelik ve deneyimlerinin Avrupa ölçütlerinde net biçimde yansıtıldığı bir kayıt sağlayacaktır. Avrupa Dil Portfolyosu, size ait olmakla beraber işveren ve eğitimciler için dil yeterliliklerinizin örnek çalışmalar yoluyla hemen görülebilmesine de olanak tanımaktadır.⁵

3.5. Avrupa Konseyi

TÖMER'in ortak olduğu Avrupa Konseyi, merkezi Fransa'nın Strazburg şehrinde olan uluslararası bir kurumdur. Bu konseyin hedeflerinden biri de değişik kültürlerdeki toplumların kaynaşmasını ve etkileşimini sağlamaktır. Avrupa Konseyi bu hedefini gerçekleştirmek için her seviyede dil öğrenimine ve kültürel tecrübelerle denklik getirmek ve bunları desteklemek amacıyla Avrupa Dil Portfolyosunu oluşturmuştur. Öğrenim süreçlerini takip etme, kültürler arası önemli temasları kapsayan konularda dil öğrenenlere yardımcı olmak için Avrupa Dil Portfolyosunu sunmuştur.

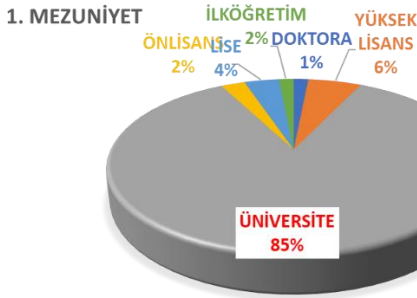
Bu konseyin hedefleri arasında, dil öğrenimi ve tecrübeleri alanında gelişim, birden fazla dil öğrenimine yönlendirme, eğitim ve iş sektörleri arasında işbirliği, dil zenginliği oluşturmak da vardır.

Avrupa dil portfolyosu, dil becerileri alanında ortak ölçütler sunan bir ölçekle kendi değerlendirme çizelgesini oluşturarak bil pasaportu oluşturmuştur. Böylece dil becerileri, dil öğrenimi ve kültürler arası tecrübelerle standartlar oluşturulmaya çalışılmıştır. Ayrıca dil öğrenimi hakkında çeşitli tecrübeler de yer vermektedir. Bu portfolyo daha kolay kullanılması için Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca dillerinde hazırlanmıştır.⁶

4. BULGULAR

Yaptığımız anket verilerine göre ulaşılan bulgular tablolar halinde şöyledir.

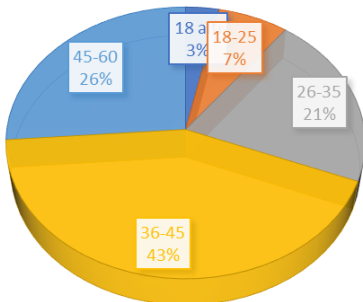
4.1. Katılımcıların Bilgileri

Şekil: 3 Ankete Katılanların Eğitim Durumu

1 Numaralı grafikte de görüldüğü gibi ankete katılanların % 85'i üniversite mezunudur. Yüksek lisans ve doktora mezunlarını da katarsak bu oran % 92ye ulaşmaktadır.

2. YAŞ ARALIKLARI

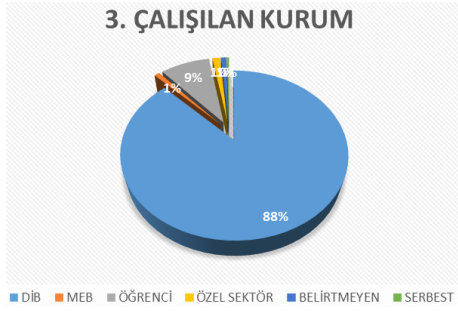

Şekil: 4 Ankete Katılanların Yaş Oranları

5 <http://istanbul.tomer.ankara.edu.tr/avrupa-dil-portfolyosu/>

6 <http://istanbul.tomer.ankara.edu.tr/avrupa-dil-portfolyosu/>

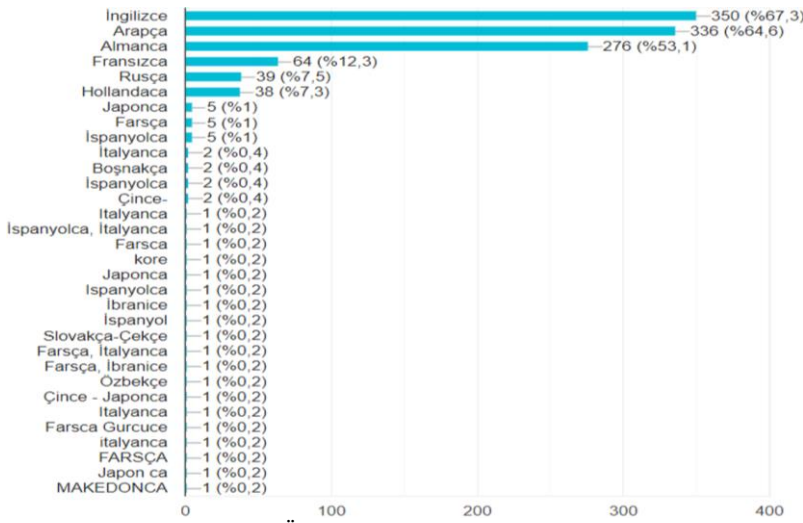
2. tablodan anlaşıldığı üzere ankete katılanların % 43 lük büyük çoğunluğunu 36-45 yaş aralığında olanlar, ikinci sırada % 26 lık oranla 45-60 yaş arasında olanlar, % 21'i de 26-35 yaş aralığında olanlar oluşturmaktadır.

Şekil 4: Ankete Katılanların Çalıştığı Kurumlar

4 numaralı grafikte görüldüğü üzere çalışanların önemli bir bölümü DİB çalışanıdır. Bunların önemli bir kısmı yurt dışı için katılmış, önemli bir kısmı da dil puanı almak için başvurmuştur.

4.2. Öğrenilmek İstedikleri Diller

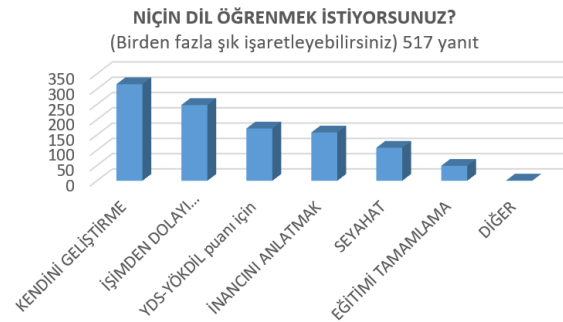
Şekil 5: Ankete Katılanların Öğrenmek İstedikleri Diller

Ankete katılanların öğrenmek istedikleri diller kendilerine sorulunca öğrenmek istenilen diller 24 dil ismi belirtilmiştir.

Anket sonuçlarından 1. sırayı İngilizce, 2. sırayı Arapça, 3. sırayı Almanca, 4. sırayı Fransızca, 5. sırayı ise Hollandaca almaktadır.

DİB hedeflerinde İngilizce ve Almanca, Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Hollandaca, Çince, Japonca, Arnavutça, Boşnakça, Rusça dilleri başta olmak üzere ibresine uyumlu olduğu görülmektedir.

4.3. Dil Öğrenmedeki Amaçları

Şekil 6: Ankete Katılanların Dil Öğrenme Amaçları

Kursiyerlere niçin dil öğrenmek istiyorsunuz diye sorulunca çoğunluğu kendini geliştirmenin yanı sıra işinden dolayı öğrenmek istediğini belirtmiştir. Ayrıca inancımı anlatmak için diyenlerin bir kısmı da bunu

kastetmiş olabilir. Bundan hareketle bu dil kurslarının yurt dışı din görevlilerine yönelik açılmış olma hedefiyle kursiyerlerin hedeflerinin genel itibariyle örtüştüğü görülmektedir.

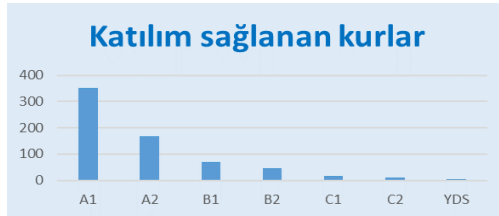
4.4. Online Dil Kurslarına Katıldıkları Süre

Şekil 7: Ankete Katılanların uzaktan eğitime katıldıkları süre

Ankete katılan kursiyerlerin yarıya yakını an az 3 ay, %18'i 4 ay, %14'ü 2 ay, %9'u ise 6 ay kursa katılmıştır.

4.5. Katılım Sağlanan Kurlar

Şekil 8: Ankete Katılanların katıldıkları Kurlar

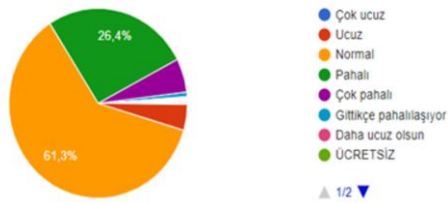
Ankete katılan kursiyerlerin büyük çoğunluğu A1'den başlamış, kursun ileri seviyelerine katılım oranı önceki kurlara oranla daha azdır. Yurt dışı görevlendirmesinde temel düzeyde bir dil bilmeyi gerektirmesinin bunda etkisi olabilir. Az sayıda da olsa YDS kursuna katılanlar olmuştur. Bunda YDS kursunun sonradan açılmış olmasının etkisi olabilir.

4.6. Kursiyerlerin Değerlendirdiği Konular

Kurs Ücretleri

Kurs ücretlerini nasıl buldunuz?

522 yanıt

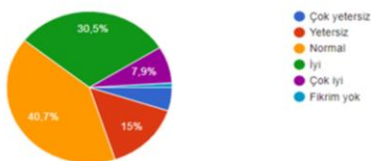
Şekil 9: Ankete katılanların Kurs Ücretleri Hakkında Değerlendirmeleri

Ankete katılan kursiyerlere kurs ücretleri sorulmuş % 61'i fiyatları normal bulurken % 26'sı pahalı, % 6'sı ise çok pahalı bulmaktadır. % 23'ü ise fiyatları ucuz bulmaktadır. Kursiyerlerin bazıları fiyatların uygun olması isteğini ifade etmektedir. Bazıları bu kurslara ilerde katılım sağlayabilmek için fiyatların düşük olması şartını öne sürmektedir.

Materyaller

Eğitim materyalleri hakkında kanaatiniz nedir?

521 yanıt

Şekil 10: Ankete Katılanların Materyaller Hakkında Değerlendirmeleri

Materyal kalitesi hakkındaki sorulara ise %41 normal, %31'i iyi, %8'i çok iyi; %15'i yetersiz, %5'i ise çok yetersiz bulmaktadır. Bu sonuçlara bakıldığında materyallerin ankete katılanların çoğunluğu tarafından yeterli bulunduğunu söylenebilir.

4.7. Derslerdeki Teknik Aksaklıklar

Şekil: 11 Derslerdeki Teknik Aksaklıklar

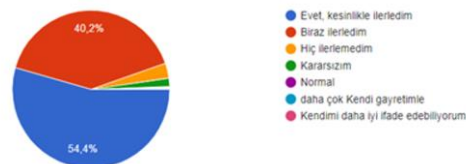
Katılımcıların büyük çoğunluğu herhangi bir teknik aksaklık olmadığını, bir kısmı ise internet ve bilgisayar kaynaklı bazı aksaklıklar olduğunu belirtmiştir. Bu soru açık uçlu olarak sorulduğu için katılımcılar bazı sorunları yazmıştır.

4.8. Ödev ve İlerleme

Sizce bu dersler için ödev verilmesi mi?
515 yanıt

Bu kurslara katıldığınız için kendinizde bir ilerleme olduğuna inanıyor musunuz?
522 yanıt

Şekil: 12 Ankete Katılanların Ödev verilme ve İlerleme Kaydetme Konusundaki Değerlendirmeleri

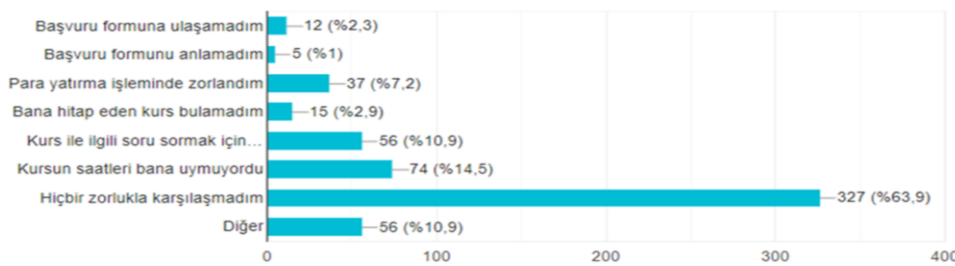
Ankete katılan kursiyerlere ödev verilmeli mi diye sorulduğunda %78'i ödev verilmeli, %13'ü kararsız, %5'i de ödev verilmemeli şikkını işaretlemiştir.

Ankete katılanların %54'ü kesinlikle ilerlediğini, %40'ı biraz ilerlediğini, %3'ü hiç ilerlemediğini, %2'si de kararsız olduğunu belirtmiştir. Bu sonuçlar bu kursların verimli olduğunu göstermektedir.

4.9. Kurslara Başvururken Karşılaşılan Zorluklar

Bu kurslara başvururken ne tür zorluklarla karşılaştınız? (Birden çok şık işaretleyebilirsiniz.)

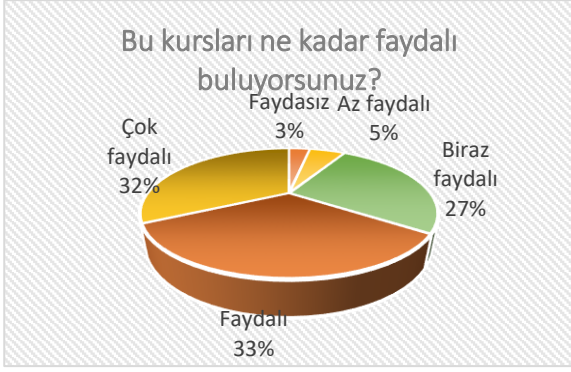
512 yanıt

Şekil: 13 Ankete katılanların Kurslara Başvururken Karşılaştığı Zorluklar

Ankete katılanların %64'ü hiçbir zorlukla karşılaşmadığını, %15'i ders saatlerinin kendisine uygun olmadığını, %11'i soru sormak için muhatap bulamadığını, %7'si para yatırma konusunda zorlandığını ifade etmiştir. %10'u ise birtakım başka zorluklarla karşılaştığını ifade etmiştir.

4.10. Kursların Beğenilme Durumu

Şekil: 14 Ankete Katılanların Kursu Ne Kadar Faydalı Bulduğu

Ankete sonuçlarına göre yaklaşık 1/3'ü bu kursları çok faydalı görmekte, 1/3'ü ise faydalı görmekte, %27'si ise biraz faydalı görmektedir. %5'i ise faydasının az olduğunu, %3'ü ise faydasız belirtmektedir.

Bu sonuçlara göre anketi dolduranların büyük çoğunluğunun kursları faydalı bulduğu anlaşılmaktadır.

4.11. Pandemiden Sonra Böyle Bir Kursu Katılma İsteği

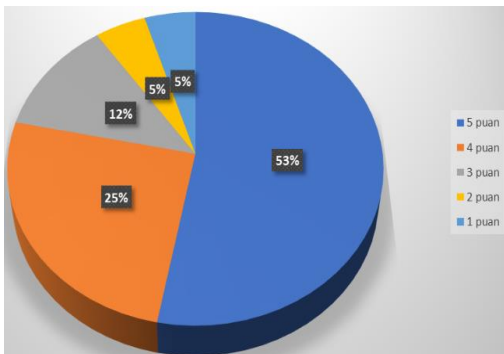

Şekil: 15 Ankete Katılanların Pandemi Sonrasında Böyle Bir Kursu Katılır mısınız sorusuna cevapları

Ankete katılanların %30'u pandemiden sonra da bu kurslara kesinlikle evet, %44'ü evet, %17'si kararsız, %6'sı hayır, %3'ü de kesinlikle hayır şıkkını işaretlemiştir.

Bu soruda kursiyerlerin online dil kurslarını tercih etmelerindeki belirleyici faktörün pandemi olup olmadığı konusundaki düşüncelerini tespit için sorulmuştur. Görüldüğü gibi büyük çoğunluğu online kurslara katılmayı istemektedir.

4.12. Ders İşleme Yönteminden Memnuniyet

Şekil: 16 Öğrencilerin Bu Kurslardaki Öğretmenlerin Ders İşleme Yöntemlerinden Memnuniyet

Kursiyerlere Bu kurslardaki öğretmenlerin ders vermesini ne kadar beğendiniz? Sorusu sorulmuş ve 1 den 5'e kadar puan vermeleri istenmiştir. %53'si 5 puan vermiş, %25'i 4 puan vermiş, %12'si de 3 puan vermiştir.

Öğretmenlerin ders anlatmasından genel bir memnuniyet olduğu anlaşılmaktadır.

5. DEĞERLENDİRME

Müsdav Akademi tarafından dil öğrenme seferberliği başlatılmış, Üniversite ve dil kurslarıyla birlikte dil eğitimleri yürütülmüştür. Diyanet İşleri Başkanlığı'nda çalışanlar özellikle teşvik edilmiş, fiyatlarda bazı kampanyalar yapılmıştır. İngilizce kurslarına katılanların çoğu YDS-YÖKDİL puanı almayı hedeflemektedir. Almanca ve diğer Avrupa dillerini tercih edenler ise yurt dışı dil yeterliğini hedeflemektedir. Arapça dil kurslarının ise dini ve akademik çalışmalara yönelik olduğu anlaşılmaktadır.

Ankete katılanların %94'ü böyle dil kursuna ilk defa online olarak katıldığını belirtmiştir. Kursa katılanların üçte biri bayan olduğu halde Arapça kursuna katılanların çoğunluğunu bayanlar oluşturmaktadır. Almanca, Hollandaca dilleri gibi yurt dışı görevliliği için öğrenilen dilleri dikkate aldığımızda bunun yurt dışı görevli ihtiyacının çoğunun erkek olmasından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Kursiyerlerin derste anlamadıkları yerleri sormalarıyla, dersleri anlamaları arasında yüksek düzeyde bir korelasyon bağlantısı (0,65) olduğu anlaşılmaktadır.

Dersleri anlama ve öğretmenin ders verme yöntemini beğenme arasında orta düzeyde (0,43) bir korelasyon, dersi anlama ve dersi faydalı bulma arasında orta düzeyde (0,50) bir korelasyona ulaşılmıştır. Diğer veriler arasında dikkate değer bir ilişki saptanmamıştır.

Bu ankete göre yurt dışı din görevlendirmeleri dil yeterliği için başvuranların kursu faydalı bulduğu görülmektedir. Ankete katılanların büyük çoğunluğunun kendini geliştirmek için ve bir kısmı da akademik çalışmalarda gerekli olan dil puanını almak için bu kurslara başvurduğunu belirtmiştir. Bununla beraber dil puanı almak isteyenler de dil sınavlarında ilk aşamalar olan temel seviyede dil kurslarını tercih etmiştir. Sonraki dönemlerde dil sınavlarına yönelik kurslar da ihtiyaca binaen açılmıştır. Kursa başvuranların büyük çoğunluğunun orta ve ileri yaşlarda oldukları, kendi işlerinin yanında bu kurslara katılım sağladıkları anlaşılmaktadır.

6. SONUÇ

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın uzun yıllardır devam ettirdiği yurt dışı din görevlisi istihdamı yurt dışındaki vatandaşlarımızın taleplerini karşılamak için devam etmektedir. Gidilen ülkelerdeki dili temel seviyede öğrenme ihtiyacı gerektiği için dil eğitimi başkanlığın kendi organizesiyle gerçekleştiriliyordu. 2020 yılında alınan kararlar dil yeterliği yurt dışı sınavına başvuru şartları arasına eklenmiştir. Görevlilere kolaylık sağlanması amacıyla gönüllü kuruluşlardan olan Müsdav Akademi, pandemi sürecinden dolayı online dil kursları organize etmiştir. Bu kurslar, katılan kursiyerlerin büyük çoğunluğu için ilk deneyim olmuştur.

İleriki dönemlerde yapılacak olan kursların planlanmasında faydalı olması amacıyla katılımcı bilgileri ve değerlendirmelerine yönelik bazı sonuçlara ulaşılmıştır. Bu çalışmalarda Müsdav ve Diyanet İşleri Başkanlığındaki yetkililerden bazı bilgiler alınmıştır. Bu çalışma pandemi sürecinden dolayı internet yoluyla kursiyerlere uygulanmıştır.

Pandemi sürecinde örgün eğitimlerde online derslerde memnuniyetsizlik oranı yüksek olduğu halde (Can, 2020: 11-53) gönüllü olarak katılım sağlanan ve yaş seviyesinin daha yüksek olduğu bu kurslardaki eğitimden memnuniyet oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. Pandemi kısıtlamasından sonra da bu tür kurslara katılma isteğinin oranı da yüksektir.

Ankete katılan kursiyerler, genelde teknik bir aksaklıkla karşılaşmadığını belirtmiş, bir kısmı bazı aksaklıkları yazmıştır. Genel anket sonuçlarından anlaşıldığına göre fiyatların makul bulunduğu belirtilmekte, kurslara katılım sağlamak için fiyatların uygun olması istenmektedir. Katılımcıların görüşlerini rahatça belirtmeleri için bazı sorular açık uçlu olarak sorulmuş ve daha ayrıntılı bilgiler elde edilmeye çalışılmıştır.

Bu çalışma pandemi sürecinde uzaktan eğitimde açılan yeni bir çıғırda örnek bir uygulama olarak incelenmiştir.

KAYNAKLAR

Can, Ertuğ, Coronavirus Pandemisi Ve Pedagojik Yansımaları: Türkiye'de Açık Ve Uzaktan Eğitim Uygulamaları, AUAd, 2020, Cilt 6, Sayı 2, 11-53.

Diyanet İşleri Başkanlığı, "Bursa Eğitim Merkezi", erişim: <https://bursa.diyamet.gov.tr/yildirim/sayfalar/contentdetail.aspx?ContentId=662&MenuCategory=Kurumsal>, 11.11.2021.

Diyanet İşleri Başkanlığı, “Pendik Haseki Eğitim Merkezi”, erişim: <https://istanbulihtisas.diyamet.gov.tr/Sayfalar/ContentDetail.aspx?MenuCategory=Kurumsal1&ContentId=egitim-programlari>, 18.11.2021

Ankara Üniversitesi, “TÖMER”, erişim: <http://tomer.ankara.edu.tr/avrupa-dil-portfoliyosu>, 18.11.2021

Müsdav Akademi, erişim: <https://vakifglobal.com/Egitim/SSS>, 18.11.2021

Müsdav ile yapılan 10.04.2021 tarihli rapor.

Şahin, Münir, Dünyada Ve Türkiye'de Yükseköğretimde Uzaktan Eğitimin Tarihi Ve Gelişim Süreci, Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2021, c. 5, s. 7, 91-113.

Yılmaz, Ömer, Diyanet İlmî Dergi, 2006, Ocak, 61.